

Kommentar till SVEA 2024

Nedanstående avtalskommentar är framtagen i syfte att förklara och tydliggöra skillnaderna mellan trävarukontraktet SVEA 2015 och den reviderade versionen, SVEA 2024.

HISTORISKA DOKUMENT

Det första SVEA-kontraktet upprättades redan på 1910-talet så SVEA 2024 är således baserad på mycket gammal branschpraxis och sedan decennier tillämpade avtalsvillkor för inhemsk försäljning av trävaror. SVEA-kontraktet är inte avsett för export även om det i branschen förekommer att företag säljer trävaror till framför allt Norge med hänvisning till SVEA-kontrakten. Detta är inte avsikten, utan en försäljning av trävaror till Norge bör ske på Softwood Contract 2015 ("SWC 2015").

REVIDERINGSPROCESSEN OCH TILLÄMPLIGHET

SVEA 2024 som ersätter SVEA 2015 är framtaget av Kontraktskommittén inom branschorganisationen Svenskt Trä med undertecknad som ansvarig jurist. Kontraktskommittén består av medarbetare anställda av medlemsföretagen och medarbetare på Svenskt Trä vilka samtliga har en gedigen erfarenhet av trävaror, standarder, branschen och tillämpningen av SVEA-kontrakten.

Detta innebär att medlemsföretagen från och med nu bör säkerställa att eventuella hänvisningar i standarddokument, såsom exempelvis offerter, ordererkännanden eller mallavtal ändras till att hänvisa till SVEA 2024. Då de flesta medlemsföretag idag har en hemsida där företaget och dess produkter marknadsförs kan det också vara lämpligt att även där hänvisa till gällande försäljningsvillkor (SVEA 2024 och för exportaffärer till SWC 2015).

ALLMÄNT

Vänligen notera vikten av att bifoga de allmänna villkoren vid den första affären som görs med varje kund på SVEA 2024 och att båda parter bör parafera (båda parter initialer skrivs på varje sida av villkoren) varje sida i det fullständiga dokumentet. Om parterna därefter endast hänvisar till SVEA 2024 (utan att bifoga de allmänna villkoren) så kan man alltid gå tillbaka till det undertecknade första avtalet och visa att kunden de facto undertecknat och därmed bekräftat att de tagit del av, och accepterat villkoren.

SVEA 2024 finns tillgänglig för nedladdning elektroniskt för medlemsföretagen via Svenskt Träs hemsida ([Trävarukontrakt och Juridik](#)). Villkoren finns tillgängliga i pdf-format för att säkerställa att detta dokument är låst och att inga ändringar görs direkt i villkoren. Skulle parterna komma överens om ändringar bör dessa läggas in som separat text i kontraktet/orderbekräftelsen under rubriken "Särskilda Villkor".

Allmänna Villkor

3 KVALITET, SORTERING OCH TILLÄMPLIG STANDARD

Då SVEA 2024 är avsett för att kunna användas vid försäljning av bland annat även limträ produkter och invändiga panelbrädor och golvbrädor som har en annan fuktkvot än 20 %

och/eller inte har en målfuktkvot mellan 15 % – 18 % så har punkterna 3.2 och 3.3 förtydligats med "Om inte annat avtalats".

3.4

I "omvandlingstabellen" har begreppet Vrak ersatts med KLASS VII som är den korrekta benämningen på kvalitetsklassen. Omvandlingstabellen är särskilt värdefull i de fall köpare och säljare är oeniga och en skiljeman skall sortera igenom levererat parti. Om det i specifikationen anges exempelvis KLASS OS så kommer skiljemannen ändå vara skyldig att sortera igenom virket utifrån sorteringsreglerna i SS-EN 1611-1 som är den gällande europeiska standarden för utseendesortering.

4 BETALNINGSVILLKOR

4.2

Hänvisning till den nya punkten 4.3 är införd för att tydliggöra att betalning inom 30 dagar inte gäller förskottsbetalningen som ska betalas i samband med att avtalet ingås.

4.3 (Ny bestämmelse)

Med inspiration från standardavtal för andra branscher har det införts en bestämmelse som ger säljaren rätt till förskottsbetalning om 40 % vid ingående av avtal. Betalningen av förskottet ska vara Säljaren tillhanda inom sju dagar från avtalets ingående. Det vill säga betalningstid om 30 dagar gäller inte för förskottet.

Det är således en rätt för säljaren om inte parterna har kommit överens om annat vid avtalets ingående. Denna rätt är särskilt viktig i följande fall: i) man ingår avtal med en ny kund; ii) köparens betalningsförmåga kan ifrågasättas; eller iii) beställningen gäller en specialtillverkad produkt som kan vara svår att omsätta till andra kunder.

I sedan länge upparbetade avtalsrelationer kan det säkert vara en uppförbacke att införa förskottsbetalning men rent generellt finns det liten anledning till att säljarsidan tar all risk. Det vill säga hela varuvärdet skickas till kunden utan motprestation eller säkerhet för betalning och det faktum att säljaren tecknar en kostsam kreditförsäkring är inte heller ett argument för att säljaren ska agera bank åt en köpare. Rätten för säljaren att förbehålla sig äganderätt till varan till dess den är betald genom ett äganderättsförbehåll/återtagandeförbehåll kan vara tveksam, se dock särskilt om detta under kommentaren till den nya punkten 5 Återtagandeförbehåll.

Den nya bestämmelsen är vidare helt i linje med bestämmelserna i standardavtalet NL 17 som är utgivet av Teknikföretagen för leveranser av maskiner samt annan mekanisk, elektrisk och elektronisk utrustning inom och mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige.

Ny punkt

5 UPPSÄGNING

Införande av bestämmelse som ger part rätt att säga upp avtalet med omedelbar verkan under följande förutsättningar:

1. Vid motpartens väsentliga avtalsbrott
2. Vid motpartens likvidation, konkurs eller obestånd.

Vid båda dessa situationer är det av högsta vikt att avtalet tydligt reglerar rätten att säga upp detsamma.

Ny punkt

6 ÅTERTAGANDEFÖRBEHÅLL

Möjligheten att hävda ett återtagandeförbehåll har tidigare varit ytterst begränsad i Sverige men genom domen i Högsta Domstolen (T 2835-18) är äganderättsförbehåll i praktiken nu att betrakta som gällande till dess ett förfogande har ägt rum. Det är dock avgörande att parterna enats om säljarens återtagandeförbehåll **innan varorna kommit i köparens besittning** varför det behöver framgå redan av parternas avtal och inte exempelvis först som en notering på fakturan.

I många affärer kan det fortsatt vara svårt eller till och omöjligt att hävda ett förfogandeförbud men det finns avtalssituationer där varorna finns kvar hos köparen, är möjliga att identifiera och är separerbara från annat gods. I dessa fall får ett återtagandeförbehåll en avgörande betydelse för begränsningen av säljarens risk.

Med hjälp av äganderättsförbehåll (också kallat återtagandeförbehåll) kan säljaren nämligen ha separationsrätt till egendom i köparens besittning. Detta innebär att varorna som är föremål för äganderättsförbehåll inte ingår i köparens egendomsmassa vid en eventuell konkurs, utan tillhör säljaren.

I och med Högsta domstolens dom kan det konstateras att **avtalets ordalydelse** är av central betydelse och inte huruvida ett underförstått förfogandemedgivande kan anses föreligga eller inte. Det vill säga av domen går att utläsa att den aktuella köparens affärsverksamhet var att bedriva **yrkesmässig handel** med sådana varor som målet avsåg. Trots detta var det avtalets ordalydelse som var avgörande, av vilket det framgick att köparen inte hade rätt att sälja varorna vidare innan kontraktet var slutbetalt. Av Högsta domstolens dom står det därmed klart att det är vad som följer av avtalet som ska beaktas.

Av denna anledning har det i SVEA 2024 införts en ny bestämmelse om just återtagandeförbehåll för att till exempel säkerställa möjligheten att skydda sin egendom vid en köparens konkurs.

För att separationsrätt ska gå att hävda gäller dock att varorna måste vara möjliga att identifiera genom att de ska vara individuellt bestämda. Varorna behöver därmed ha markerats så att det tydligt framgår vem varorna tillhör.

8 LEVERANSBESTÄMMELSER

Bestämmelsen är justerad så att det alltid är den nu gällande versionen av Incoterms leveransvillkor som reglerar rättigheter och skyldigheter för respektive part. Då Incoterms uppdateras ungefär var tionde år är det olämpligt att låsa fast vilken version som ska gälla. Särskilt då det med största sannolikhet kommer ställas krav på att befraktaren följer vid avtalstidpunkten gällande transportregler.

11 AVHÄMTNING

11.1 (Ny bestämmelse)

Bestämmelsen tydliggör att säljaren är skyldig att hålla varorna redo för avhämtning om avtalet avser ett avhämtningsköp, d v s det är köparen som ska avropa varorna för avhämtning enligt gällande F-villkor i Incoterms.

11.3

Antalet dagar för avisering om anländande båt vid försäljning FAS Incoterms är utökade från 10 kalenderdagar till 14 kalenderdagar.

15 FÖRSENAD AVHÄMTNING

15.3

Köparens skyldighet att betala hyra om inte varorna avhämtats enligt avtalat gäller nu redan från redodagen och inte först efter 14 dagar från detta datum.

17 SÄLJARENS FÖRSENING

17.3 (Ny bestämmelse)

Bestämmelsen reglerar när vitet förfallet till betalning vilket förutsätter att köparen skriftligt har krävt vite samt att varorna har levererats alternativt att tidpunkten för hävning har inträffat.

17.4 (Ny bestämmelse)

Krav på vite måste framställas skriftligen inom en månad från det att leverans skulle ha skett. När förseningen har varat så länge att maximalt vite har uppnåtts äger köparen efter att först ha givit säljaren en sista skälig frist, rätt att häva avtalet. Denna rätt till hävning avser endast den försenade delen av avtalade varor.

19 FORCE MAJEURE

Force Majeure bestämmelsen är omskriven och utgör i SVEA 2024 en ömsesidig rätt för endera parten att hävda.

Tidsperioden för att kunna häva ett avtal i anledning av pågående force majeure är förlängd till tre månader jämfört med tidigare två månader och gäller således för båda parter.

20 REKLAMATION

20.1

För att säkerställa en noggrann mottagningskontroll avser att köparen även kontrollerar att varorna håller avtalad fuktkvot har bestämmelsen uppdaterats med motsvarande text.

20.2

Reklamation ska ske omedelbart efter utförd mottagningskontroll och köparen är skyldig att även dokumentera fel eller brister med foto.

20.3

En säljare har rätt att kräva att köparen vid en reklamation skriftligen dokumenterar de uppgifter som följer av punkten 18.3 vilket inkluderar fotografierna tagna vid mottagningskontrollen.

20.4

Tidigare i SVEA 2015 angiven tidsfrist om 30 kalenderdagar för dolda fel är ändrad till 90 kalenderdagar från den dag varorna har levererats.

20.5 (Ny bestämmelse)

Bestämmelsen tydliggör att en säljare inte är ansvarig för fel som har uppkommit efter det att risken för varorna övergått på köparen.

20.7

Att trävaror måste vara obearbetade för att en reklamation ska kunna ske är att betrakta som väl inarbetat inom branschen. I SVEA 2024 har det förtydligats att detta även inkluderar monterade varor. En säljare äger således rätt att avvisa en reklamation där varorna antingen har bearbetats och/eller monterats.

27 MEDDELANDEN

27.1

Tidigare hänvisning till att skicka meddelanden med bud har tagits bort. Enligt SVEA 2024 ska meddelanden skickas per rekommenderad post eller via e-mail för att vara giltiga.

Bestämmelserna är även uppdaterade med ett förtydligande av vad som avses med "skriftligen".

28 STANDARDER

Uppdatering av nu gällande standarder har förts in.

För frågor kring SVEA 2024, vänligen kontakta undertecknad.

Stockholm 12 april 2024,

Johanna Albihn

johanna.albihn@adlegus.se

Mobil: 0760 – 28 08 10.

adLegus
Bolagsjuridik

Trävarukontraktet SVEA 2024 är framtaget av branschorganisationen Svenskt Trä.

Svenskt Trä sprider kunskap om trä, träprodukter och träbyggande för att främja ett hållbart samhälle och en livskraftig sågverksnäring. Det gör vi genom att inspirera, utbilda och driva teknisk utveckling.

Svenskt Trä representerar svensk sågverksindustri och är en del av branschorganisationen Skogsindustrierna. Svenskt Trä företräder också svensk limträ-, KL-trä- och förpackningsindustri samt har ett nära samarbete med svensk bygghandel och trävarugrossisterna.

© Föreningen Sveriges Skogsindustrier, 2024.